

ΣΤΕ 1379/2016 [Κατάρτιση Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης μικρών ανεμογεννητριών]

Περίληψη

-Το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να αναβληθεί η εκδίκαση της αιτήσεως, προκειμένου να συμπληρωθεί ο φάκελος της υπόθεσης με τις ανωτέρω αιτήσεις και τα συνοδευτικά αυτών στοιχεία (όσα τουλάχιστον έχουν πρωτοκολληθεί), καθώς και με τυχόν υποβληθείσα από τους αιτούντες αίτηση προς τον τότε αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την έκδοση της προβλεπόμενης από το άρθρο 4 του ν. 4203/2013 κανονιστικής υπουργικής απόφασης. Ενόψει της σπουδαιότητας των περαιτέρω τιθεμένων ζητημάτων, τα οποία ανάγονται, στο εάν έχει συντρέξει, εν προκειμένω, παράλειψη της Διοίκησης να εκδώσει την προαναφερθείσα υπουργική απόφαση σε συνάρτηση με την τεθείσα από το νόμο ως προς το θέμα αυτό προθεσμία, την αφετηρία και το όριο παρέλευσης του τυχόν ευλόγου χρόνου εντός του οποίου όφειλε ο ανωτέρω Υπουργός να προβεί στην εν λόγω ενέργεια, το Τμήμα, υπό την παρούσα σύνθεση, κρίνει ότι η υπόθεση θα πρέπει να παραπεμφθεί στην επταμελή σύνθεση.

Πρόεδρος: *N. Ρόζος*

Εισηγητής: *Χρ. Λιάκουρας*

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση α) της παράλειψης έκδοσης της προβλεπόμενης από το άρθρο 4 του ν. 4203/2013 απόφασης από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την κατάρτιση Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης μικρών ανεμογεννητριών, β) των πράξεων επιστροφής από την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. των αιτήσεων των αιτούντων για την αδειοδότηση έργων μικρών ανεμογεννητριών και γ) της παράλειψης προώθησης των αντιστοιχών αιτημάτων από την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.
3. Επειδή, ως προς την πρώτη («TETRIS Built Environment Μ.ΕΠΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΕΡΓΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ»), τέταρτο (Γεώργιος Άνθης), πέμπτο (Κωνσταντίνος Ανθόπουλος), δέκατη ένατη (Ελευθέριος Σπετσιέρης και ΣΙΑ Ε.Ε.), εικοστή πέμπτη (Ευάγγελος Κανακάρης ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.ΕΠΕ), εικοστό έκτο (Ιωάννης Λεκάκης) και εικοστή όγδοη (ΣΟΛΔΑΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ) από τους αιτούντες, η αίτηση ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παρ. 2 του παραπάνω π.δ/τος, δεδομένου ότι δεν προσκομίστηκε πληρεξούσιο για την νομιμοποίηση του παραστάntος δικηγόρου μέσα στην ταχθείσα από το Δικαστήριο προθεσμία.

4. Επειδή, στο άρθρο 4 του ν. 4203/2013 (Α 235), με τίτλο «Όροι και προϋποθέσεις για εγκατάσταση μικρών ανεμογεννητριών», ορίζονται τα εξής: «1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6, η εγκατάσταση μικρών ανεμογεννητριών που συνδέονται στο δίκτυο γίνεται αποκλειστικά στο πλαίσιο Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης μικρών ανεμογεννητριών που καταρτίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία εκδίδεται έως 30.6.2014. Το Πρόγραμμα αφορά εγκατάσταση μικρών ανεμογεννητριών για σταθμούς συνολικής ισχύος μέχρι 50 kW σε γήπεδα, οικόπεδα και κτιριακές εγκαταστάσεις, που εγγέουν ενέργεια στο δίκτυο διανομής. 2. Το πρόγραμμα καταρτίζεται με βάση μελέτη, στην οποία αποτυπώνονται τα μακροοικονομικά οφέλη και η επίπτωση στο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας, η βέλτιστη εκμετάλλευση του τοπικού αιολικού δυναμικού, η δυνατότητα απορρόφησης των τοπικών δικτύων, η ασφαλής λειτουργία των δικτύων, καθώς και θέματα ασφαλούς λειτουργίας των ανεμογεννητριών. 3. Για την απορρόφηση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αιολικό σταθμό μικρών ανεμογεννητριών μπορεί να προβλέπεται, με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1, ο συμψηφισμός παραγόμενης και καταναλισκόμενης ενέργειας σε εγκαταστάσεις που βρίσκονται στον ίδιο χώρο στον οποίο αναπτύσσεται ο σταθμός. Με την απόφαση της παραγράφου 1 καθορίζεται, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων που αφορούν στην ανάπτυξη αιολικών σταθμών, η αδειοδοτική διαδικασία, στην οποία περιλαμβάνεται και ο τρόπος της υποβολής των σχετικών αιτήσεων, η τιμολόγηση της παραγόμενης ενέργειας και η τυχόν διαφοροποίηση της σε σχέση με αυτή που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 3468/2006, λαμβάνοντας υπόψη κυρίως την ισχύ του σταθμού και τη γειτνίαση του με το δίκτυο, το περιεχόμενο των συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ως άνω Ειδικού Προγράμματος. 4. Ο αρμόδιος Διαχειριστής απορρίπτει αιτήματα για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης, εάν διαπιστώσει ότι καταστρατηγούνται οι διατάξεις για την εξαίρεση από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ή για την υπαγωγή σε διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή για την αντιστοίχιση σε κατηγορία τιμολόγησης της παραγόμενης ενέργειας. 5. Δεν ικανοποιούνται περισσότερα από δύο (2) αιτήματα για προσφορά σύνδεσης ανά φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ανά φορείς στη μετοχική ή εταιρική σύνθεση των οποίων συμμετέχει το ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με ποσοστό άνω του 50%. Επίσης δεν ικανοποιούνται αιτήματα για σταθμούς, για τη σύνδεση των οποίων απαιτείται, σε ευθεία απόσταση, ανάπτυξη νέου δικτύου μέσης τάσης μήκους άνω των χιλίων (1.000) μέτρων».
5. Επειδή, κατά το άρθρο 45 παρ. 4 του π.δ/τος 18/1989 (Α' 8) είναι δυνατή η άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως και κατά παράλειψης της διοικητικής αρχής να προβεί σε οφειλόμενη νόμιμη ενέργεια, ή κατά ρητής άρνησης της αρχής να

προβεί στην ενέργεια αυτή, εφόσον ο νόμος ή ο υπερκείμενος του νόμου κανόνας δικαίου επιβάλλει την υποχρέωση σ' αυτήν να ρυθμίσει συγκεκριμένο ζήτημα με την έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης. Τέτοια παράλειψη ή άρνηση δεν υπάρχει οσάκις ο νόμος παρέχει την εξουσία στην διοικητική αρχή να ρυθμίζει ζήτημα με κανονιστική πράξη, διότι η εκτίμηση της σκοπιμότητας για την έκδοση ή όχι κανονιστικής πράξης και για τον χρόνο έκδοσής της ανήκει, στην ανέλεγκτη από τον ακυρωτικό δικαστή, κρίση της διοικητικής αρχής. Εξαιρέση από την αρχή αυτή υπάρχει είτε όταν η νομοθετική εξουσιοδότηση επιβάλλει στην Διοίκηση υποχρέωση για την έκδοση κανονιστικής πράξης, εφόσον συντρέχουν ορισμένες αντικειμενικές προϋποθέσεις όπως στην περίπτωση που ο ίδιος ο νόμος καθιερώνει αμέσως και ευθέως ένα δικαίωμα των πολιτών, καταλείπει δε απλώς στον εξουσιοδοτούμενο από αυτόν κανονιστικό νομοθέτη να θεσπίσει συμπληρωματικούς κανόνες, αναγκαίους για τη ρύθμιση τεχνικών λεπτομερειών ή των όρων άσκησης του δικαιώματος ή εντός ορισμένης προθεσμίας, είτε, όταν η υποχρέωση της Διοίκησης να προβεί σε κανονιστική ρύθμιση προκύπτει ευθέως εκ του Συντάγματος. Στην περίπτωση αυτή η άσκηση της αρμοδιότητας προς κανονιστική ρύθμιση καθίσταται δέσμια, η παράλειψη δε της Διοίκησης να ασκήσει την κανονιστική αυτή αρμοδιότητα είναι μη νόμιμη (ΣτΕ 3749/2013 Ολομ., 1849/2009 Ολομ., 1430/1981 Ολομ., κ.α.).

6. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, οι αιτούντες, οι οποίοι επιδιώκουν να επενδύσουν σε έργα μικρών ανεμογεννητριών, τα οποία προβλέπονται από το ν. 3468/2006, όπως αυτός ισχύει, υπέβαλαν στην ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. αιτήσεις προκειμένου να αδειοδοτηθούν σχετικά. Σύμφωνα, όμως, με τη διάταξη του άρθρου 4 του ν. 4203/2013 (Α 235), η εγκατάσταση των μικρών ανεμογεννητριών που θα συνδεθούν στο δίκτυο γίνεται αποκλειστικά στο πλαίσιο Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης μικρών ανεμογεννητριών που καταρτίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, η οποία θα έπρεπε να εκδοθεί έως 30.6.2014, ύστερα από την εκπόνηση μελέτης, στην οποία θα αποτυπώνονται τα μακροοικονομικά οφέλη και η επίπτωση στο κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας, η βέλτιστη εκμετάλλευση του τοπικού αιολικού δυναμικού, η δυνατότητα απορρόφησης των τοπικών δικτύων, η ασφαλής λειτουργία των δικτύων, καθώς και θέματα ασφαλούς λειτουργίας των ανεμογεννητριών. Ενόψει της διάταξης αυτής και δεδομένου ότι έως την κατάθεση της υπό κρίση αίτησης δεν είχε ακόμη εκδοθεί η ανωτέρω υπουργική απόφαση, η ΔΕΔΔΥΕ αφού αρχικά δεχόταν και πρωτοκολλούσε τους υποβληθέντες φακέλους ορισμένων εκ των αιτούντων, χωρίς, όμως να προβαίνει σε εξέταση των αιτήσεών τους, εν συνεχεία, κατόπιν της από 20.12.2013 ανακοίνωσής της, «ανέστειλε την υποδοχή των αιτημάτων τους».
7. Επειδή, οι αιτούντες ασκούν την κρινόμενη αίτηση φερόμενοι, αφενός μεν ως

επενδυτές, οι οποίοι υπέβαλαν αιτήσεις στην ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για την αδειοδότηση έργων μικρών ανεμογεννητριών και, είτε τους επεστράφη ο φάκελος, είτε η ΔΕΔΔΗΕ δεν προχώρησε στην εξέταση του φακέλου τους, αφετέρου δε ως έχοντες έργα ήδη ενταγμένα στον αναπτυξιακό νόμο. Στα στοιχεία, όμως, του φακέλου που εστάλησαν στο Δικαστήριο δεν περιέχονται οι αιτήσεις και οι σχετικοί φάκελοι που υπέβαλαν οι αιτούντες στην ΔΔΕΔΥΕ, αν και στο από 9.9.2015 έγγραφο απόψεων αυτής προς το Δικαστήριο δεν αμφισβητείται ότι οι ανωτέρω είχαν υποβάλει αιτήσεις αδειοδότησης για την εγκατάσταση μικρών ανεμογεννητριών και τη σύνδεσή τους με το υφιστάμενο δίκτυο. Οι ελλείψεις αυτές του φακέλου είναι σημαντικές καθόσον συνδέονται με το έννομο συμφέρον των αιτούντων και την ύπαρξη ή όχι της μεταξύ τους ομοδικίας καθώς και με το εν γένει παραδεκτό των σιωπηρών απορρίψεων των αιτημάτων τους δεν αναπληρώνονται δε από το προσκομιζόμενο με το υπόμνημα των αιτούντων έγγραφο, στο οποίο απεικονίζεται πίνακας με τα ονόματα των αιτούντων και δίπλα σε αυτά, μεταξύ άλλων, οι αριθμοί πρωτοκόλλου τόσο των αιτήσεών τους προς στην ΔΔΕΔΥΕ, όσο των αιτήσεών τους για ένταξη στον αναπτυξιακό νόμο.

8. Επειδή, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να αναβληθεί η εκδίκαση της αιτήσεως προκειμένου να συμπληρωθεί ο φάκελος της υπόθεσης με τις ανωτέρω αιτήσεις και τα συνοδευτικά αυτών στοιχεία (όσα τουλάχιστον έχουν πρωτοκολληθεί) καθώς και με την τυχόν υποβληθείσα από τους αιτούντες αίτηση προς τον τότε αρμόδιο Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την έκδοση της προβλεπόμενης από το άρθρο 4 του ν. 4203/2013 υπουργικής απόφασης. Περαιτέρω, ενόψει της σπουδαιότητας των περαιτέρω τιθεμένων ζητημάτων, τα οποία ανάγονται, στο εάν έχει συντρέξει, εν προκειμένω, παράλειψη της Διοίκησης να εκδώσει την προαναφερθείσα υπουργική απόφαση σε συνάρτηση με την τεθείσα από το νόμο ως προς το θέμα αυτό προθεσμία, την αφετηρία και το όριο παρέλευσης του τυχόν ευλόγου χρόνου εντός του οποίου όφειλε ο ανωτέρω Υπουργός να προβεί στην εν λόγω ενέργεια, το Τμήμα υπό την παρούσα σύνθεση κρίνει ότι η υπόθεση πρέπει να παραπεμφθεί στην επταμελή σύνθεση κατ' άρθρο 14 παρ. 5 του π.δ. 18/1989 και να ορισθεί δικάσιμος η 5.10.2016 και εισηγητής ο Πάρεδρος Χ. Λιάκουρας.